

dalmatinskiportal.hr (naslovnica)

Naslovnica (naslovnica)

Najnovije (najnovije)

Vijesti (vijesti)

Sport (sport)

Život (zivot)

Hrvatska (hrvatska)

Video (video)

Hedonistika (hedonistika)

Ostale rubrike

Traži (trazilica)

([naslovnica](#))

Hrvatska u udžbenicima povijesti susjednih zemalja

Piše: Ivica Radoš

([kolumna/hrvatska-u-udzbenicima-povijesti-susjednih-zemalja](#))

Crnogorska verzija povijesti: Rat u Jugoslaviji definiraju kao građanski

Podijeli 27

najnovije najčitanije

2 h Vlada objavila nove cijene goriva

([/energija-i-ekologija/vlada-objavila-nove-cijene-goriva/221950](#))

3 h NOVI DETALJI STRAVE U VARAŽDINU
Obitelj dva dana boravila u mjestu, dva dana u Zagrebu i dva dana u Splitu

([/hrvatska/novi-detalji-strave-u-varazdinu-obitelj-dva-dana-boravila-u-mjestu-dva-dana-u-zagrebu-i-dva-dana-u-splitu/221949](#))

3 h FOTO/VIDEO Matej Čeko 'zagrijao' (buduće) studente na Adventu na kampusu

([https://digitalnadalmacija.hr/Dalmatia-Startup-Community](#))

Analiziramo gradivo iz Srbije, Crne Gore, BiH, Mađarske, Slovenije i Italije

Recentni udžbenici povijesti Crne Gore imaju svoju verziju prošlosti. Izdavač je samo jedan - Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica. U udžbenicima, odmah na prvu, vidljiv je odmak od politike 90-ih i distanciranje od uloge Srbije u agresiji na RH i BiH. A boj se bježe i za bolju verziju crnogorske prošlosti u srednjem vijeku.

U udžbeniku za drugi razred gimnazije iz 2024. u poglavlju 'Dolazak predaka Crnogoraca i ostalih Južnih Slavena na Balkan' posebno se obrađuje Duklja (Dioclia) kao protodržava Crnogoraca. U borbama s Bizantom, kako se navodi, u 11. stoljeću Duklja je stekla nezavisnost. Prema crnogorskim kartama u udžbenicima, njen teritorij je bio na prostoru između Skadra na istoku i današnje zapadne Hercegovine, Rame, gornjeg porječja Neretve pa do ušća Pive u Tare na sjeveru, uključujući i otoke Korčulu, Hvar, Mljet i Pelješac na jugu, bez Dubrovnika. Proširila se Duklja za vrijeme kneza **Vojislava** (1018.-1043.) na Bosnu i na Rašku.

Duklja je, naime, prvotno označavala širi prostor oko Skadarskog jezera, od rijeke Bojane na istoku do Risana na zapadu i do rijeke Pive na sjeveru i Raške. Graničila je s Travunijom. Međutim, prema crnogorskoj verziji povijesti, i Travunija i Zahumlje su u sastavu Duklje kneza Vojislava.

Zahumlje je, naime, bio poseban političko-teritorijalni entitet koji se uzdigao za kneza **Mihajla Viševića** (910.-930.), kada je izgrađena vladarska kapela i crkva sv. Mihajla kod Stona, koji je bio politička i crkvena prijestolnica zahumskih vladara. Mihajlo Višević je bio na crkvenim saborima u Splitu 925. i 928., s kraljem **Tomislavom**.

Dalmatinska
Energetska
Agencija

POSTAVLJANJE
FOTONAPONSKOG SUSTAVA
NA KUĆU ILI ZGRADU

(<https://www.dea-sdz.hr/>)

www.suzuki-split.hr

bez banke i kamate na 3 RATE po

7.800 €

(<https://suzuki-split.hr/>)

ZELENO I MODRO

021 535 068

info@zelenoimodro.hr

(<http://zelenoimodro.hr/>)

A1 A2 A B C C E D
AUTOŠKOLA
KRUŽNI TOK

ONLINE
UPIS

Najbolja autoškola u gradu!

Siguran put
do vozačke
dozvole

SPLIT KAŠTEL KAMBELOVAC

Poljička cesta 26b Gesta Dr. F. Tuđmana 9/3
Tel. 021 535 195 Tel. 021 239 333

www.kruzmitok.hr

(<https://kruzmitok.hr/>)

Dizajnist

Studio za Web Dizajn i
Programiranje

www.dizajnist.com

(<https://dizajnist.com>)

Crkva sv. Mihajla u Stonu

Međutim, autori crnogorskih udžbenika ignoriraju Mihajla Viševića i promoviraju kneza, poslije kralja **Mihaila Vojislavljevića** (1046-1082), tvrdeći u udžbenicima da je dao izgraditi crkvu sv. Mihajla.

'U crkvi sv. Mihajla u Stonu, koju je najvjerojatnije podigao kralj Mihajlo, na njegovom kitorskom portretu on je prikazan s krunom. Tip krune na portretu je jet tzv. kruna s uhobranima... Najbliža paralela je kruna s reljefa iz splitske krstionice, gdje je predstavljena ličnost iz parabole o dobrom i rđavom dužniku (do sada smatrano kao portret hrvatskog kralja)...'.

U udžbeniku je i fotografija freske iz crkve sv. Mihajla s prikazom vladara opisana ni manje ni više nego kao portret kralja Mihaila Vojislavljevića osobno. U udžbeniku je objavljena i fotografija crkve sv. Mihajla u Stonu. Konstrukt u vezi Mihaila Vojislavljevića i crkve sv. Mihaila u Stonu vjerojatno je preuzet od nekoga.

U gimnazijskom udžbeniku za drugi razred gimnazije posebno je poglavlje koje se bavi državama južnih Slavena. Hrvatska, zajedno s Dubrovnikom, posebna je mala cjelina u tom poglavlju.

'Ranofeudalna hrvatska država nastala je od dva plemenska saveza: dalmatinske Hrvatske i Posavske Hrvatske, koja se u izvorima naziva i Slavonija. Početkom 9. vijeka obje oblasti spadaju pod franačku vlast. Poslije smrti **Karla Velikog** samovolja franačkih velikaša dovela je do velikog ustanka u Posavskoj Hrvatskoj. Ustanike je predvodio **Ljudevit Posavski**, a ustanku su se pridružili i karantanski Slaveni. Ustanak je ugušen (823.), a Ljudevit je uhvaćen i ubijen. Posavska Hrvatska gubi autonomiju dok se Dalmatinska Hrvatska sve više osamostaljuje. Knez **Trpimir** (osnivač dinastije Trpimirovića)

ubrzava feudalne procese, njegov nasljednik

Branimir oslobađa Hrvatsku franačke vlasti 879.', piše u udžbeniku.

Prikazana je i povijesna karta Hrvatske te smjerovi pohoda kralja Tomislava. Hrvatska se na tim kartama prostire od rijeke Bosne na istoku do Istre na zapadu i od Drave na sjeveru do Jadrana na jugu s tim da je i bizantska Dalmacija pod upravom Tomislava.

U istom udžbeniku slijedi realan opis Tomislavove vladavine, snaga i moć što je imalo za posljedicu njegovo krunjenje nakon čega, prema autorima udžbenika, slijedi slabljenje Hrvatskog Kraljevstva.

'Poslije Tomislavove smrti, zbog čestih sukoba oko vlasti Hrvatska počinje da slabi. Sukobi su pojačani kada je jedna dio hrvatskog plemstva stao uz mađarskog kralja, koji je imao pravo na hrvatski prijesto. Godine 1097. došlo je do presudne bitke u kojoj su protivnici mađarskog kralja pobijeđeni. Hrvatsko plemstvo pristaje 1102. na nagodbu s Mađarskom. Nagodbom dobivaju određene povlastice, a mađarski kralj krunjen je hrvatskom krunom. Tim činom Hrvatska je ušla u državnu zajednicu s Mađarskom (Ugarskom)', piše u udžbeniku što je pojednostavljivanje. Hrvatska je, nakon Tomislava, najmanje stoljeće i pol bila jako kraljevstvo.

Što se tiče Dubrovnika, crnogorski gimnazijalci uče o nastanku, razvoju i širenju grada - dolasku Slavena, rušenju Epidaurusa (Cavtata), gradnji Raguze, imenu Dubrovnik itd.

'Braneći svoje pravo da drugima pružaju utočište često su dolazili u sukob sa susjednim vladarima i vlastelom. Svoje azilno pravo smatrali su jednim od glavnih temelja države kao i znak njene slobode'.

Za povijest Bosne, smatrajući to jako važnim, autori pišu kako se u njoj razvila crkva bosanska, koja nije prihvaćala ni katolicizam ni pravoslavlje.

'Ona se zasnivala na patarenskom učenju, koje je kao religiozno učenje polazilo od bogumilstva...!'

U udžbeniku se opisuje uspon Bosne pod **Tvrtkom** koji je, nakon smrti srpskog cara **Dušana**, proširio državu te se okrunio kraljem Srba, Bosne i Primorja.

'Iskoristio je slabljenje Mađarske i osvojio Dalmaciju i južnu Hrvatsku do planine Velebit. Poslije ovih osvajanja Tvrtko se okrunio za hrvatskog kralja 1390. godine titula mu glasi - kralj Srbije, Bosne, Dalmacije, Hrvatske, Primorja'.

Među ostalim, baveći s kulturom Južnih Slavena, autori su u udžbeniku objavili i fotografiju Bašćanske ploče i kratak opis nastanka glagoljice.

'U Hrvatskoj se duže sačuvala glagoljica. Bašćanska ploča (oko 1100.) najstariji je hrvatski glagoljaški spomenik'.

Što se tiče arhitekture, navode se 'najstarije građevine u zetskom primorju'.

'To su jednobrodne crkve, od kojih su prepoznatljive: sv. Mihaila u Stonu, sv. Tome kod Herceg-Novog i sv. Đorđa u Podgorici. Romaničke spomenike u Zeti reprezentiraju katedrala Sv. Tripuna u Kotoru...!'

Tako je, eto, crkva sv. Mihaila u pokraj Stona završila u 'zetskom primorju'.

Što se tiče romanike i gotike, navodi se da su u tim stilovima rađeni sakralni objekti u Hrvatskoj i Sloveniji.

'Dalmacija prednjači po broju romanskih građevina. Karakteristične su kamene katedrale u Trogiru, Zadru, Splitu. U gotskom stilu podignute su katedrale u Zagrebu i Topuskom'.

Mletačka republika

U poglavlju 'Mletačka republika' opisan je postanak

republike, njeno širenje na Jadranu, privreda i društvo.

'Poslije obnavljanja Bizanta (1261.), Mletačka Republika je izgubila dio grčkih kolonija. Centar njenog interesiranja postaje istočna obala Jadranskog mora. Godine 1267. započela je osvajanje Istre, dok je od ugarskog kralja skoro dva vijeka kasnije (1412.) otkupila Dalmaciju. U 15. stoljeću, iskoristivši osmanska prodiranja, Venecija je zauzela zetsko primorje i neka pristaništa na albanskoj obali. U nekim područjima, naročito u Istri i Dalmaciji, višestoljetna vladavina Venecije ostavila je neizbrisiv trag u društvenom i kulturnom životu'.

Potom se u udžbenicima apostrofira razvoj dukljanske države i specifičan položaj Zete u državi **Nemanjića**.

Kad su Osmanlije posrijedi, u udžbeniku za 3. razred gimnazije opisuje se i njihov prodor u Hrvatsku te poraz na Krbavskom polju 1493., ali i prijelomni događaj - bitka kod Mohača.

'Najznačajnija bitka desila se 1526. kod Mohača, kada su Osmanlije porazile mađarsko-hrvatsku vojsku. Budući da je kod Mohača poginuo **Ludovik II**, kralj Mađarske i Hrvatske, **Habsburgovci** su bili jedina realna snaga koja je mogla kako-tako organizirati obranu, preostalo ih je mađarsko i hrvatsko plemstvo izabralo za svoje vladare'.

Habsburzi su, nakon što su birani za kraljeve Ugarske i Hrvatske, na području Hrvatske organizirali jedinstven sustav obrane - Vojnu krajinu 'kako bi spriječili prodor Osmanlija'.

'U Krajini je živjelo kršćansko stanovništvo (Hrvati, Srbi) koje se povuklo pred osmanskim napadima. Na prostoru Ugarske i Hrvatske, austrijski vladari su im davali zemlju i oslobađali ih feudalnih dadžbina, a oni su prihvatili vojnu obavezu... Srpsko stanovništvo je u Krajini uživalo određene privilegije kao nadoknadu za vojnu dužnost. Privilegije je Srbima 1630. obznanio car

Ferdinand II. One su poznate pod imenom 'Vlaški statuti'. Hrvatsko plemstvo je zahtijevalo da Vojna krajina bude u nadležnosti bana i Sabora, dok je Rimokatolička crkva radila na unijaćenju pravoslavnog stanovništva'.

U poglavlju 'Jugoistočna Europa od 19. do 20. stoljeća (Balkanske države)' u udžbeniku za 3. razred gimnazije crnogorski srednjoškolci, uz ostalo, uče kako se Hrvatska u 19. stoljeću borila za očuvanje autonomije u okviru Habsburške monarhije. Kao najznačajniju osobu navode **Ljudevita Gaja**.

'Borio se za upotrebu narodnog jezika i 1835. pokrenuo Hrvatske novine gdje je iznio svoje ideje. Ilirsko ime je služilo Gaju da ujedini ne samo Hrvate nego i Srbe, Bosance, Slovence, jer je smatrao da su Južni Slaveni potomci Ilira. Pokret su prihvatili isključivo Hrvati...!.

Zatim se spominje uvođenje hrvatskoga jezika u Sabor umjesto latinskoga, kao i to da su 1867.

Austrougarskom nagodbom bili ugroženi hrvatski teritorij i državnost.

'Dalmacija i Istra su pripale austrijskom, a Hrvatska (u užem smislu), Slavonija i Rijeka ugarskom dijelu monarhije. Nagodba između Ugarske i Hrvatske postignuta je 1868. (...) Prava koja su dobivena nagodbom Mađarska nije poštovala, a Hrvatska je predmet političkih pogađanja vlada u Beču i Budimpešti. Početkom 20. stoljeća Hrvatska je vodila borbu za očuvanje autonomije i zbog toga je u njoj raslo raspoloženje za južnoslavenskim ujedinjenjem'.

U udžbeniku povijesti za 8. razred posvećeno je više prostora Ilirskom pokretu nego u udžbeniku za srednju školu. Objavljen je i portret Ljudevita Gaja kao i preslik slike **Vlaha Bukovca**: Hrvatski narodni preporod.

Osim uloge Ljudevita Gaja i Ilirskog pokreta, posebno se obrađuju političke prilike nakon 1860. , dakle nakon Bachova apsolutizma.

Ban Josip Jelačić se ne spominje

'Od 1861. većinu poslanika u Saboru imala je Narodna liberalna stranka, koja je naslijedila ideje Ilirskog pokreta. Njene vođe bili su biskup **Juraj Štrosmajer** i povjesničar **Franjo Rački**. Oni su se zalagali da Hrvatska dobije što veći stupanj autonomije u Monarhiji. Trajno rješenje hrvatskog pitanja vidjeli su u ujedinjeni svih Južnih Slavena... Druga stranka je bila Hrvatsko-ugarska stranka (mađaronska stranka), koja se zalagala za čvršće povezivanje Hrvatske s Ugarskom. Treća politička stranka bila je Hrvatska stranka prava, čiji je osnivač **Ante Starčević** (1861.). Ona se zalagala za političku nezavisnost Hrvatske u okviru Habsburške monarhije. Pored ovih stranaka, značajno mjesto u političkom životu Hrvatske imala je i Samostalna narodna stranka, s **Ivanom Mažuranićem** na čelu', piše u osnovnoškolskom udžbeniku u kojem je objavljen i portret biskupa Strossmayera te slika Jelačić-placa iz 19. stoljeća. Ban **Josip Jelačić** se u crnogorskim udžbenicima opće ne spominje.

U udžbeniku povijesti za 8. razred navodi se i to da je Hrvatsko-ugarskom nagodbom 1868. godine Hrvatska dobila 40 mjesta u ugarskom parlamentu, vlast na organima unutarnje uprave, autonomiju u pravosuđu, i crkveno-prosvjetnim poslovima.

'Hrvatska je dobila i pravo na državnim obilježjima i teritorijalnu vojsku - domobrane'. Pravo na vojsku, znamo, nije dobila. U kontekstu stvaranja Jugoslavije u udžbenicima se detaljno obrađuje poništenje državnosti Crne Gore od strane Srbije te ulazak u Kraljevinu SHS.

U udžbenicima se uopće ne bave Jugoslavenskim odborom. U sklopu poglavlja 'Crna Gora i Jugoslavija u Drugom svjetskom ratu' analizira se pristupanje Jugoslavije Trojnom paktu i 'martovski puč' u

Beogradu. Naglašava se da je 'martovskom puču u određenoj mjeri doprinijela britanska obavještajna služba'.

Tim je političkim obratom poništena pristupnica Kraljevine Jugoslavije Trojnom paktu, vlada Cvetković-Maček bila je 'zbačena', a maloljetni kralj **Petar II** proglašen je punoljetnim.

Potom se u udžbeniku za 4. razred gimnazije opisuje travanjski rat 1941. i slom i raspad Kraljevine Jugoslavije.

'Bugarska je okupirala najveći dio Makedonije, dok je od teritorije Hrvatske i BiH formirana tzv. Nezavisna Država Hrvatska (NDH), kojom je upravljao ustaški režim s **Antom Pavelićem** na čelu. Po svom karakteru NDH je bila marionetska država sa fašističkim režimom, koji je odmah započeo sistematski progon Srba, Jevreja i Roma. Ubrzo je i na teritoriju Srbije, koja je bila pod njemačkom okupacijom, uspostavljena marionetska vlada, s generalom **Milanom Nedićem** na čelu'.

Objavljene su i fotografije Milana Nedića s **Hitlerom** te fotografija susreta Pavelića i Hitlera.

U lekciji 'Ustanak u Jugoslaviji' opisuje se uloga Tita u u otporu, ali i izdajnička uloga **Draže Mihailovića**. Kao prilog tome u udžbeniku je objavljena karta i program 'homogene Srbije' (Velike Srbije), koji je objavljen 1941. u četničkoj brošuri Naš put. Veliku Srbiju bi činile Srbija, Crna Gora, Kosovo, Makedonija, Vojvodina, Bosna i Hercegovina, Slavonija, Dalmacija. Homogena Srbija bi, otprilike, bila do linije Virovitica-Karlovac-Karlobag.

Karta 'homogene Srbije' i četnički ciljevi objavljeni su u crnogorskom udžbeniku za 4. razred gimnazije kao i u udžbeniku za 9. razred osnovne škole.

'Politički ciljevi četničkog pokreta, formulirani 1941., bili su: stvaranje velike Jugoslavije i u njoj 'homogene Srbije'... koja bi dominirala nad ostatkom Jugoslavije (Slovenijom i preostalim dijelom Hrvatske). Ostvarenje ovog plana podrazumijevalo je represiju, istrebljenja i protjerivanje nesrpskog stanovništva s prostora 'homogene Srbije', piše u udžbeniku za 4. razred gimnazije.

Glorificira se uloga Tita i komunista

U udžbeniku za 9. razred objavljene su čak i instrukcija koje 20. 12. 1941. Draža Mihailović daje majoru **Đorđiju Lašiću** i kapetanu **Pavlu Đurišiću** za provođenje plana 'homogene Srbije'. U tim instrukcijama traži se 'čišćenje id svih narodnih manjina i nenacionalnih elemenata', 'čišćenje Sandžaka od muslimanskog življa i Bosne od muslimanskog i hrvatskog življa', 'stvoriti veliku Jugoslaviju i u njoj veliku Srbiju' itd.

U udžbenicima za 9. razred osnovne škole uči se i o stvaranju NDH koja 'nije bila nezavisna' jer je, kako piše, 'nastala voljom Njemačke i Italije i bila njihova marioneta'.

'Vođa HSS-a **Vladko Maček** odbio je suradnju s ustašama, ali je Hrvate pozvao da budu lojalni novim vlastima. NDH je postala poprište zločina. Srbi, Romi i Židovi praktično su stavljeni van zakona i izloženi istrebljenju. Stradali su na bojnim stratištima NDH, od kojih su najozloglašeni bili koncentracioni logori u Jasenovcu i Gradišci. Ustaše su vršili i masovna prekrštavanja Srba'.

Objavljena je u udžbeniku i karta NDH te fotografija spomenika u Jasenovcu.

Crnogorska djeca uče i o 'najvećim bitkama' za vrijeme Drugog svjetskog rata - Kozari, Neretvi, Sutjesci itd. Posebno se naglašava Drugo zasjedanje AVNOJ-a. Uči se i o pokretu nesvrstanih, a objavljena je i prigodna

fotografija - **Tito** na Brijunima s **Naserom** i **Nehruom**. Općenito, glorificira se uloga Tita i komunista.

U udžbenicima su, dakako, nezaobilazne teme raspada Jugoslavije, ali vrlo stidljivo i vrlo kratko. Rat u Jugoslaviji definiraju kao građanski, a uzroke raspada države u srednjoškolskom udžbeniku vide ovako:

'Slovinci i Hrvati zalagali su se za veća ovlaštenja republika, odnosno, za neku vrst konfederativnog uređenja, dok je Srbija zagovarala centralizaciju. Krajem rujna 1986. Srpska akademija nauka i umetnosti (SANU) objavila je u listu Večernje novosti 'Memorandum', u kome je navedeno da su Srbi žrtve genocida na Kosovu i Hrvatskoj... Na prvim višestranačkim izborima u Sloveniji, Hrvatskoj, Makedoniji i BiH pobijedile su novoformirane nacionalne stranke, koje su težile isticanju nezavisnosti. U Srbiji i Crnoj Gori na prvim višestranačkim izborima pobjedu su odnijeli komunisti...'

I u udžbeniku za 9. razred škole zanimljiva je lekcija 'Raspad SFRJ' te crnogorski pogled na te događaje. Poglavlje počinje sa smrću Tita i njegovom fotografijom na Brijunima, kako odlazi sa štapom, fotografiran s leđa. Potom se analizira kriza u SFRJ 80-ih godina što je popraćeno karikaturom **Ante Markovića**, posljednjeg predsjednika savezne vlade, za kormilom broda na olujnom moru.

Potom se (u udžbeniku za 4. razred) opisuje jugoslavenska kriza koja se iz Slovenije prelila na Hrvatsku, dolazak HDZ-a na čelu s **Tuđmanom** na vlast.

'S druge strane, srpske vlasti i JNA potpomagale su Srbe u Hrvatskoj, koje su naoružavale i poticale da proglase autonomiju. Do kolovoza 1991. Srbi su u Hrvatskoj s teritorija, u kojem su većinu činili, protjerali nesrpsko stanovništvo. Za to vrijeme Hrvati

su opsjedali kasarne JNA. S jeseni 1991. sukob je prerastao u rat. Snage JNA napale su 1991. Dubrovnik, a iste godine, potpomognute paravojnom formacijama, i Vukovar. Nakon dvomjesečnih borbi i granatiranja, Vukovar se predao snagama JNA...!.

Stidljivo se navodi i odgovornost Crnogoraca za rat u Hrvatskoj

Udžbenik za 9. razred, opisujući stanje u Hrvatskoj, nakon povlačenja JNA iz Slovenije, stidljivo navodi i odgovornost Crnogoraca za rat u Hrvatskoj, posebno u napadima na Dubrovnik.

'Nakon toga razbuktavaju se borbe u Hrvatskoj. Lokalno srpsko stanovništvo odbija da prizna hrvatsku državu i proglašava svoje autonomne oblasti, sa željom da ih ujedini sa Srbijom, odnosno SRJ. U napadu JNA na dubrovačku regiju sudjelovali su i rezervisti iz Crne Gore'.

Objavljene su i fotografije razrušenog Vukovara i razaranja Dubrovnika.

Potom se analizira sukob u BiH te zaključuje:

'Zbog umiješanosti u rat u Hrvatskoj i BiH, međunarodna zajednica u svibnju 1992. kažnjava SRJ isključenjem iz međunarodnih organizacija i ekonomskim sankcijama... Val izbjeglica iz Hrvatske i BiH preplavio je Srbiju, Crnu Goru i susjedne zemlje...!.

Srpski poraz u hrvatskim operacijama Bljesku i Oluji uopće se ne spominju.

U udžbeniku za 4. razred gimnazije Crnogorci kao da se opravdavaju zbog rata u Hrvatskoj.

'Crnogorska vlas nije imala utjecaja na politiku Slobodana Miloševića prema Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini... Tijekom godina građanskog rata, u Crnoj Gori je postojao snažan antiratni i

antinacionalistički pokret koji je zagovarao mirno rješenje sporova i koji je osuđivao zločine koje su zaraćene strane počinile u Hrvatskoj i BiH...!.

U udžbeniku se donosi otvoreno pismo Liberalnog saveza Crne Gore **Veljku Kadijeviću**, objavljeno u Monitoru, 8. 11. 1991.

'Otkud vam, gospodine generale, pravo da manipulirate patriotskim osjećajima crnogorskog čovjeka, vodite cjelokupnu crnogorsku mladost u današnji ratni i moralni pakao u Hrvatskoj? (...) Ne zaboravite da je broj rezervista koje ste pokupili iz Crne Gore ravan broju angažiranih vojnih obveznika iz dvije stanovništvom znatno brojnije republike... Do sada su crnogorske majke u ovom prljavom ratu dočekale više od 160 sanduka sa svojim sinovima. Nećemo govoriti o onima čija imena, iz taktičkih i propagandnih razloga, vaši štabovi ne objavljuju...!.

U poglavlju 'Rat u Bosni i Hercegovini' u udžbenicima se piše o povodima i uzrocima rata.

'Potaknuti od strane predsjednika Srbije **Slobodan Miloševića**, bosanski Srbi otpočeli su borbu za autonomiju. Takva politika naišla je na otpor Bošnjaka i Hrvata koji su formirali svoje oružane snage - bošnjačke snage (kasnije Armija BiH) i Hrvatsko vijeće obrane (HVO)!'.

U tim lekcijama učio se i o masovnim zločinima koji nisu navedeni kao genocid.

'Ožujka 1995. nastavljene su ratne operacije. Udružene snage Bošnjaka i Hrvata potisnule su srpske snage s osvojenih teritorija... Srpnja 1995. srpske snage izvršile su masovni zločin nad bošnjačkim stanovništvom u Srebrenici. Tom prilikom ubijeno je više od 8000 civila...!.

Uz citate Miloševića, **Alije Izetbegovića**, u udžbeniku za 4. razred gimnazije objavljen je i izmišljeni citat Tuđmana od 15. 12. 1998. u Ratnoj školi 'Ban Josip

Jelačić'.

'Hrvatska je riješila srpsko pitanje u Hrvatskoj. Mi smo prihvatili povratak dijela Srba u Hrvatsku, kako bi onemogućili napade na Hrvatsku i prigovore kako je Hrvatska nastavak NDH i da ne želi ni jednog Srbina. Riješili smo srpsko pitanje i Srba više neće biti 12 posto i 6 posto Jugoslavena koliko ih je bilo. A 3 posto koliko će ih biti, neće više ugrožavati hrvatsku državu'.

Ali, nema dokaza da je Tuđman to ikada izjavio.

Citat je preuzet sa Jadovno.com, stranice istoimene udruge iz Banje Luke, koju vodi stanoviti **Dušan Bastašić**.

U udžbeniku je, izvan konteksta, uz fotografiju **Dubravke Ugrešić**, koja je, kako piše, napustila Hrvatsku 1993., objavljeno nekoliko rečenica iz njene knjige eseja 'Američki fikcionar' u kojima osuđuje podjele i ratove.

Tekst je napisan uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti

Podijeli 27

Ivica Radoš | 22. 11. 2024. | 13:28h

VAŠA REAKCIJA NA TEMU

Ludilo

▲
2

Baza

▲
1

Svašta

▲
2

Ah

▲
2

Užas

▲
5

[Twitter \(https://twitter.com/DalmatinskiP\)](https://twitter.com/DalmatinskiP)

[Facebook \(https://www.facebook.com/dalmatinskiportal\)](https://www.facebook.com/dalmatinskiportal)

[Marketing \(marketing\)](#)

[Kontakt \(kontakt\)](#)

[Impressum \(impressum\)](#)

[Pravila privatnosti \(pravila-privatnosti\)](#)